

КУТОК РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА.

СВЯТКУВАННЯ ЧЕТВЕРТОЇ РІЧНИЦІ Р.З.Т.

Вінніпег, Ман.
Четверту річницю існування відділу Р.З.Т. відзначало виніпегське робітництво масовим мітингом. Святкування відбулося в неділю 31 жовтня в залі Укр. Р.Д. Дому. На свято прибули не лише самі члени місцевого відділу, але також поважне число робітників і робітниць з поза організації.

В годині 3. по полудні відкрив мітинг голова відділу, т. Бричка, і по короткій промові, в якій об'яснив присутним ціль зборів, покликав до сходу першого бесідака, т. Штутзького.

Тов. Штутзький послав на адресу своєї промови надзвичайно примірно, чому робітництво приступило до організування своєї допоміжної організації. — Робітництво, сказав промовець, мало як усі організації, а то політичну і освітню, але коли тривав часом між членами який випадок слабкості, чи якого іншого нещасть, то повинні організації не були в силі йому допомогти й дати, потрібну матеріальну поміч.

Тов. Штутзький висловив на адресу своєї промови надзвичайно примірно, чому робітництво приступило до організування своєї допоміжної організації. — Робітництво, сказав промовець, мало як усі організації, а то політичну і освітню, але коли тривав часом між членами який випадок слабкості, чи якого іншого нещасть, то повинні організації не були в силі йому допомогти й дати, потрібну матеріальну поміч.

Промовець задав далі й про буржуазні аsekураційні компанії, які на перший погляд мають також ту саму ціль, що Р.З.Т., але в дійсності компанії експлуатують лише робітників і приносять користь лише невеличкому гуртку своїх шерців. Аsekураційні компанії є нічим іншим, як інституціями, вони є в дальню чергу шерцями всіх сильних індустріальних підприємств, з чого випливає, що вони обстоють інтереси індустріальства, а не робітників. Вони вправді дають допомогу своїм членам, але це слугує значною по великих заходах зі сторони хворого і такою допомогою не стоить ніколи

в пропорції до висоти місячних вкладок членів. Робітничо Запомогів Товариство, сказав далі промовець, має в своїх рядах і зарплатах самих робітників, підчас коли аsekураційні компанії управляються лише гуртком капіталістів. От в чім лежить перевага Р.З.Т. над такими аsekураційними компаніями, що дають лише про те, щоб здирати з робітництва мільйони фондів.

Промовець задав далі й про старі українські допоміжні організації в Канаді і в Зауочених Державах. Всі ці організації, як "Укр. Народний Союз", "Укр. Р.Д. Союз", "Провидиння" і такі інші, мають в своїх рядах майже самих робітників, але на жаль, не дають вони по лінії робітничих інтересів.

Наступний промови підніс промовець значиння Р.З.Т. як організації, що дає не лише про жоду одну справу свого членства, але працює також успішно на просвітньо-культурній полі. Своєю промовою заклав бесідак побажанням дальших успіхів для відділу в його праці і в приєднанні нових членів.

Слідуючим промовцем був лікар місцевого відділу, др. Григорій Новак. В коротких словах звернувшись до уваги головно на те, яку користь приносить організації для здоров'я тієї культурній розвитку. Організація, як казав бесідак, причиною є поширення світоглядую людий, формує краще її думку і взагалі підносить її морально на вищій рівень. Навпаки людина, яка живе без організації, не набирає всіх тих моральних життєвих сил і стає відсталого. Своєю промовою заклав бесідак також побажанням для організації якнайкраще успіш.

Тому, що в часі свята на селі були присутні робітники з поза організації, тов. промовець приступив до пояснення деяких важливіх точок статуту. Після чого запропонував присутнім, щоб не належало до організації, щоб стали членами цієї організації ще того самого дня, вказуючи, що це буде найкращим відставанням четвертої річниці Р.З.Т.

Палак промова бесідака мала на 40 нових членів.

Вінніпегський відділ Р.З.Т. стверджує в нашій місцевості. Тих сімнадцять новою членів взяли знову новою силою, новою енергією для дальшого життя й росту нашого відділу. І коли ми базали всі відділи Р.З.Т. рости в кожнім напрям, то можливі сподіватися, що наша організація до цієї річниці зростає в триє, як цього бажає її на закінчення своєї промови т. Навішнійський.

Присутній.

ДЕЩО ПРО Р.З.Т.
Сант Поркюпей, Онт.
Відколи в нашій місцевості існує відділ Робітничого Запомогів Товариства, він налічує доті 24 членів. Жалко робити, коли подумати, як то наше робітництво ще байдуже до своєї власної долі. Думав воно, тільки про сьогодні, але що завтра може бути, про це воно не дбає. Ось, незгідно тому, — 13 жовтня ір. трапився тут нещасливий випадок, який мав би послужити всім байдужим найкращим прикладом.

Четвертим бесідаком був т. Навішнійський. Цей товариш змалював на чималі, скільки членів нараховувало товариство в перші роки свого існування, а як поступало воно в дальших роках. З початкового числа около 80 членів зросло Товариство до грудня в 1923 до 469 членів. В грудні 1924 р. налічувало Товариство вже 757 членів і членкинь. З наступним роком це число знову зросло, бо в часі конвенції Р.З.Т. організація налічувала вже 1565 членів. Делегати 2 конвенції, покінчивши свої наради і розїжджаючись доми, побажали, щоб Р.З.Т. до наступного року зросло членством в двох, як це було і останнього року. І ці побажання справдилися вже за десять місяців. Нині Р.З.Т. налічує вже всіх членів 3,130.

Рівночасно зі зростом членства зростає і фонд організації. Коли в грудні 1923 року, отже два роки після свого заснування організація мала в касі \$2,970.74 грошів, то цієї годни Р.З.Т. вносить \$17,500.00, а крім того Р.З.Т. набуло ще фарму, за яку заплатило \$1,800.00. Замоготи і посмертного виплатою разі на суму \$21,859.28.

Тов. бесідак представив далі значиння організації з морального боку. Р.З.Т. має в своїх рядах поверх три тисячі робітників не тільки як вкладників своїх наскатостей, але воно виробило з тих членів свідому робітничу громаду, яка буде електричною робітничою і в ширшій робітничій суспільстві. І от та кількісна громада робітників зрозумілих і вірних робітничій організації, сходяться тепер річково в своїх зборах, щоб видати свої організації належну пошану і побачити тим самим, наскільки їх життя поступило вперед. З робітниками, членами Р.З.Т., обходять річково і свідомий робітник нечужий, бо вони також багачі, що Р.З.Т. є збудоване для добра всієї працюючої класи.

Тому, що в часі свята на селі були присутні робітники з поза організації, тов. промовець приступив до пояснення деяких важливіх точок статуту. Після чого запропонував присутнім, щоб не належало до організації, щоб стали членами цієї організації ще того самого дня, вказуючи, що це буде найкращим відставанням четвертої річниці Р.З.Т.

Палак промова бесідака мала на 40 нових членів.

Вінніпегський відділ Р.З.Т. стверджує в нашій місцевості. Тих сімнадцять новою членів взяли знову новою силою, новою енергією для дальшого життя й росту нашого відділу. І коли ми базали всі відділи Р.З.Т. рости в кожнім напрям, то можливі сподіватися, що наша організація до цієї річниці зростає в триє, як цього бажає її на закінчення своєї промови т. Навішнійський.

Присутній.

ДЕЩО ПРО Р.З.Т.
Сант Поркюпей, Онт.
Відколи в нашій місцевості існує відділ Робітничого Запомогів Товариства, він налічує доті 24 членів. Жалко робити, коли подумати, як то наше робітництво ще байдуже до своєї власної долі. Думав воно, тільки про сьогодні, але що завтра може бути, про це воно не дбає. Ось, незгідно тому, — 13 жовтня ір. трапився тут нещасливий випадок, який мав би послужити всім байдужим найкращим прикладом.

Один з наших членів, т. Оуфрід Моздир, працюючи в майні, впав з дра-

бини так нещасливо, що лежить він вже другий тиждень в шпиталі.

Будучи одним членом Р.З.Т. він дістає допомогу від Головного Заряду Р.З.Т. і його рідня сьогодні забезпечена від голоду й холоду.

В кілька днів пізніше другий нещасливий випадок: 18 жовтня один з членів відділу ТУРФДім, що одначе не вписався ще був до Р.З.Т., виколом собі палець в нозі й лежить також в шпиталі. Але допомоги він не дістає нікої. Хто-ж цьому винен? Завинала тільки ця наша неумудра, звичка: "Я ще маю час!"

Так пам'ятаймо, товариші, що нещастя або слабкість часу нікому не передбачимо! Чого-ж ждати? Лише зробіте, коли ви не сьогодні себе забезпечите.

Член Р.З.Т.
ПОДЯКА ГОЛОВНОМУ ЗАРЯДОВИ Р.З.Т.
Вінніпег, Ман.
Одним бажав зложити ширшу подяку Головному Зарядові Р.З.Т. за допомогу, яку я одержав від нього за час моєї недуги й незділности до праці через зломання руки, а також опікуванню хоріх, які відвідували мене в шпиталі тільки ці два дні.

Рівночасно не можу оминути нагоди, щоб не звернутися до всіх українських робітників і робітниць, які не є членами Р.З.Т., із закликом, щоб вони в своїх власних інтересах чимкорше вписалися до Р.З.Т., доки ще не є за пізно.

Мій власний сумний досвід каже мені, що робити, щоб навести на добру дорогу всіх своїх товаришів по праці, котрі ще не усвідомлюють собі байдужості до того, що з ними може статися завтра. І я був сильний, здоровий і не дуже то журився майбутнім. Я вірив, що я все буду таким сильним та дужим. До Р.З.Т. вписався я багаче за порадую моїх найбільш розумних і моєї дружини, як і з власною переконання. Тепер я бачу, що я зробив наймудріший крок в своїм життю. Помінаючи вже й саму допомогу, наше Р.З.Т. дає нам ще багаче, то більше, як лише самі матеріальні користі й забезпечення. Воно дає нам велике моральне задоволення, бо кождий член Р.З.Т. позуває себе не лише членом однієї великої родини, а й члену братня любові й згоди. Ніколи я не усвідомлював собі цього моменту так ясно, як тоді, коли я лежав хоріх, а що другий день мене відвідували опікуни хоріх. Не знаю, чи можна більше сподіватися хорому від своїх рідних братів і сестер, як те, чого я знавав від товаришів Р.З.Т. Нераз, коли я був здоровий, приходили до мене мої знайомі й кривки на гуртку; всі вони тоді любили мене, коли я був здоровий. Але коли мене стверило нещастя, тоді ніхто з тих добрих приятелів або кривки не згодилися відвідати й роздирати мене, до товаришів опікуни хоріх приходили до мене ще другий день, розрадили, розвеселили як рідний батько або мати!

— Чому-ж це так? — питав я незалежне самий у відповіді на це мовчки нагадувалася мимовільно рідні словеса з промови, яку я нераз слухав, не розуміючи їх гаразд: — Бо всі ми тільки робітники й наша спільна однікова пролетарська доля вкраве нас всіх разом тіснить, чим в силі зв'язати нас навіть родинні зв'язки.

І тепер я не тільки зрозумів, але й глибоко — на це від життя — відчув, що таке класова свідомість і класова солідарність, і робітництво. Хто-ж отже робітництво? — хай це з нами разом. Не надійтеся, робітничі добри від його, — "ні від панів, ні від власні", — а покладайте на свої власні сили, свою дружню поміч і солідарність. Тоді не буде ніхто з нас почувати себе безпомічним, опущеним або забулим, бо кождий свідомий робітник знає, що сім'я пролетарів дуже велика і кождий з нас є одним з її членів.

З товаришним привітом,
Петро Васенченко,

PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

\$2.00 "УКР. РОБ. ВІСТІ" ЗА ДВА ДОЛАРИ НА ЦІЛИЙ РІК! **\$2.00**

НЕБУВАЛА НАГОДА СТАТИ ПЕРЕДПЛАТНИКОМ "У. Р. В."

ДЛЯ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ ВЕЛИКА ЗНИЖКА -- ДЛЯ СТАРИХ ДАРОМ ПОВЧАЮЧІ КНИЖКИ.

"УКРАїнські РОБІТНИЧІ ВІСТІ" ЗА ДВА ДОЛАРИ НА ЦІЛИЙ РІК!

Через цілий місяць листопад (від 1. до 30. листопада) адміністрація "Українських Робітничих Вістей" дає велику знижку передплати для всіх нових читачів. Той зложит в листопаді на "Українських Робітничих Вістей" два долари на передплату, той буде діставати газету через цілий рік. Ця велика знижка передплати важна тільки для нових щорічних передплатників. На пір року або квартал знижки нема.

ДЛЯ СТАРИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ ГАРНІ ПОВЧАЮЧІ КНИЖКИ!

Кожний старий передплатник "Українських Робітничих Вістей", що в місяці листопаді відновить свою передплату на цілий рік в сумі \$4.00 — дістане даром книжку вартості два долари; хто відновить передплату на пір року в сумі \$2.00 — дістане книжку вартості одного долара; хто відновить передплату на квартал в сумі \$1.00 — дістане книжку вартості 50 центів. Цю велику премію даємо тільки для старих передплатників і тільки в місяці листопада.

То-ж користуйте з цієї небувалої нагоди! Постановіть собі подвоїти число читачів "Українських Робітничих Вістей"! Хай не буде й одної української робітничої хати в Канаді, де не було-б нашої робітничої газети!

Будьте будівничим своєї газети!

ВІДНОВЛЯЮЧИ ПЕРЕДПЛАТУ ВИБЕРІТЬ СОБІ ПРЕМІЮ З СЛЮДУЮЧИХ КНИЖОК:

Теорія історичного матеріалізму (в оправі)	\$2.00	Україна як об'єкт міжнародної революції10
Знайді філософії (в оправі)	1.00	Про ступі і причини туберкульозу10
Знайді філософії (неоправлені)75	В кітгих білого орла (поєзі)10
Т. Шевченю в світлі епохи (в оправі)75	Козаччина10
Карапцеська Ніч (оповідання)50	Людське суспільство в передісторичному розвитку10
Проблеми пролетарської диктатури50	Хто такі комуністи і чого вони хочуть05
Фіція нації і націон. незалежності35	Церква і радянська влада05
Що таке всевітній союз робітників25	Межа людювою а машинною05
Фабричні розмови про економію25	Нова політика Соювіської Росії05
З життя першого чоловіка і сучасних дивунів25	3 історії пара-голода05
Марксизм і Дарвінізм20	Фармер і робітник05
Роскази про сили природи, часть I15	ТЕАТРАЛЬНІ КНИЖКИ:	
Перший бунт комуніста15	Юда (в оправі) драма в 5 дій75
Розмова про фізику15	Безробітні (драма в 3 діях)50
Основні засади комунізму15	Перед бурю (драма в 4 діях)35
Введення в національну економію15	Мія і вояні (драма в 2 діях)35
Радянська будівництво10	Радина Штарві (драма в 4 діях)25
Що таке радянська влада і як вона10	Гайдамаки (поема в трох картинах)25
будується10	Тернопіль Куц (драма в 4 діях)25
Роскази про сили природи, часть II10	Зрадник (драма в 3 діях)25
Сучасне становище сільського господарства на Україні10	Манариник (екїз в 1 ді)25
Хто такі комуністи і причта про воду10	Базар (драма в 4 діях)25
Про правду і неправду віру10	Як світ пішов до гори ногами (комедія в 3 діях)25
Революційні пісні10	Гайвороння (драма в 3 діях)25
Як Галичани втягнули в контрреволюцію10	Підземна Галиччина (драма в 5 діях)25
Наука й горлячаний дурман10	Два святи (драма в 4 діях)25
		Нежданний гість (драмат. етюд в 1 ді)10

Адресуйте так:

Ukrainian Labor News

Cor. Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man.

РОБІТНИКИ І ФАРМЕРИ! ПОДБАЙТЕ В МІСЯЦІ ЛИСТОПАДІ ПРО ЗМІЦНЕННЯ І ПОШИРЕННЯ СВОЄЇ ПРЕСИ! ПЕРЕДІТЬ ВІД СЛІВ ДО ДІЛА!

ГЕМЛІН ГАРЛЕНД.

"THE SILENT EATERS".

(Взято з твору "Книга про Американських Індіанів", видання Гарнера і Братів в Нью Йорку.)
За спеціальним дозволом автора.

(Черевіа М. Волинець)

(Продовження.)

І вони почали говорити:
"Ми віддали свою волю, свій світ, свої традиції за білих поселенців признорство й за жовнірську хоробу. Наша раса вмирає. Нові обставини нищать нас. Як-що ми не можемо існувати — як Саюкси, то пощо існувати взагалі? На світі досить білих жебраків, чому ще додати нас самих до цієї армії злядників?"

Це була причина, чому чіф противився угоді про розподіл резерви.

"Наша сила в тому, що ми є народ. Як на індіанців — білий чоловік плзுவатиме на нас".

Коли мало прийти до угоди, білий чоловік сказав до него:

"Чому ви, Індіанці, думаєте над цим?"

Чіф впримирився й огонь старих часів спалахнув в його очах, коли він сказав:

"Індіанці! Нема більше Індіанців, лише я!"

Але по хвилі він сумно додав:

"Я не можу себе переімити. Я не можу підписати, але мої діти можуть підписати, якщо вони хочуть.

Саме в той час почала злихатися наша худоба

від дивної хороби й наших дітей охопила таємнична хороба, яку білі люди називали грипом, але для якої ми не мали назви. Ми не мали медицини, щоб боротися з тою хоробою й доктор з агенції не міг багато нам допомогти. Наші діти вмирали сотками. Це було страшне. Здалося, що всі ми будемо зметені з лица землі.

Епископ Гер і генерал Майлс обидва це бачили й доносили про це положення й я в агонії спішу писав до своїх приятелів, але уряд не спшив з допомогою в нашому горю, хоч він дуже спшив діяти на часті й роздавати нашу землю. Ніхто не журився тим, що станеться з нами. Ми не мали права голосу, ми не могли вибрати свого чоловіка до уряду. Всі обцянки не виконувалися й в додаток до нашої нужди нам сказали, що нова адміністрація ще більше зменшать нам виплати, що нам належалися. Коли ці новинки дійшли до нас, нам здавалося, що земля, на якій ми стояли, втікає зпід наших ніг. Старий світ бофалів, вільне життя минуло, ставали з кожним днем все більш прекрасними, як світ минулого; турма-ж, в якій ми жили, ставала чорнішою від мару розпукки.

В цю хвилину безнадійної нужди — в хвилину безмілосоуердної зими й трагічного упадку — приїдула до мого народу чутка про щось дуже прекрасного. Післанець до мого чіфа сказав, що далеко на заході, на рівнині широкіх білих гір зйшов дивний лікар із хмар, щоб побачити й спасти червоних людеі. Як Христос прийшов до Жидів, так тепер Великий Дух прислав свого післанця до червоного народу, щоб вернув йому старий світ бофалів і знову заселив його ясні степи тими, що померли. І вони сказали:

"Через віру й чистоту ми знову запануємо над цєю землею".

Це було насіння, посіяне в відповідний час і в відповідну землю. В ночі своєї розпукки мій чіф прислухувався до цієї вістки, як до прекрасної казки й хоч не вірив в ню, але з жадобою хотів її слухати.

Вістником нової віри був Брул, який свою вістку так закінчив:

"Кіквінг Бір, наш чіф, пішов шукати початку цього оповідання. Це він післав мене до вас. Він бажав, щоб я познайомив вас з тим, що він чув".

"Коли він верне — відповідь мій чіф, — скази йому, що я бажав говорити з ним про цю дивну річ".

Вістка про оповідання цього чоловіка поширилася між моім народом і багаче в неї повірили. Нам почали доносити про новий танець, який деякі люди на Розебаді і Пайні Ріджі приймали — церемонію для випробування віри тих, що повірили — танець медицини, щоб вернути назад минуле — і народ задумувався над словами Брула, який сказав, що світ бофалів має бути йому повернений, а з ним повернені всі старі традиції й радиості.

Це були магічні думки. Глибоке бажання їх поширилося в умах людеі, як прекрасна квітка й вони нетерпляче очікували прибуття післанця.

Ві не повинні забувати, що кожне маленьке слово, що його знав мій народ про християнську релігію, підготувало його до цієї таємничої переміни. Релігія білого чоловіка була повна подібних таємниць. Чи Христос не воскресив помершого чоловіка? Чи він не вродився від бо-

городити і чи він не переминив воду в вино? Нам казали, що біблійні люде могли спиняти сонце, а одного разу стіни великого міста впали перед магнічними голосами їх труб. Ми не раз чули, як поли, розумні люде білих людеі, казали: "Віра двигає горами". Тому то наш ум був підготовлений повірити у відновлення світа бофалів. Чи Великому Духові не було це зробиити так легко, як вкрити водою найвищі гори?"

Мій приятель, Блекбірді, казав:

"Кожна раса призирає суевірности інших, але тримається за свої власні".

Я є Саюкс і я не міг втриматися, щоб не зацікавитися цю казкою.

Мій мізок відкликався на кожне оповідання старого чоловіка. Я знову бачив прекрасні багачтва степів. Я полював за бофалами. Я чув пісні радости, коли жинки вишали сушиити червоного м'ясо. Я знову бавився між помешканнями. Так, це було дуже солодко мріяти про те, але я сказав чіфові:

"Я жив між білими людеми; я вивчав їх книжки. Світ ніколи не йде назад. Ми мусимо йти вперед, як ріки, вперед до невідомого".

"Ми побачимо — відповів він. — Я часто потверджував те, що ти казав, "так, так", все, що казав білий чоловік. Може це все брехня. Кіквінг Бір пішов на захід побачитися з тим дивним творцем. Коли він верне назад, ми порадимося над тим, що він скаже. До того-ж часу ми не робитимем нічого".

(Далі буде.)

* Натяк на біблійний потоп світа.

ЧИ ВИ ВЖЕ ЧИТАЛИ

найновішу книжку відомого робітничого письменника М. ІРЧАНА

КАРПАТська Ніч

що недавно вийшла з друку? Якщо немає її ви самі, або ваші знайомі, то поспішайте купити, а будете мати корисну книжку в хаті. Не тратьте вона вартості двайть тоді, як ви перечитаете її. Це дивна повість з воєнних часів в Галичині і з життя робітництва в Америці. Коли читаєте, то не можете так довго відірватися від книжки, доки не перечитаете до кінця.

Письменик М. Ірчан сам пережив війну і вірно описує всі ті страшні події в строуму ядро. Читачачі "Карпатська ніч" ви рівночасно багато вчитеся і то в найбільш приступний спосіб, бо ця книжка написана незвичайно зрозумілою мовою. Народування вона на найкращому папері, оладина з арстичичним малюнком в двох колах.

Купіть, а ніколи не покажуйте Розмовляючіте скарб що кожному.

ЦІНА 50 ЦЕНТІВ ЗА КНИЖКУ.

Замовлення з грішми посилати на таку адресу:

Ukrainian Labor News
Cor. Pritchard & McGregor
Winnipeg, Man.